

Eines de Gestió Ambiental en Empreses i Administracions

2013/2014

Codi: 102820

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501915 Ciències Ambientals	OT	0	0

Professor de contacte

Nom: Adriana Artola Casacuberta

Correu electrònic: Adriana.Artola@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Tot i que no hi ha prerequisits oficials, és altament recomanable que l'estudiant hagi cursat l'assignatura "Fonaments d'Enginyeria Ambiental" (tercer curs). També es convenient haver cursat "Química de la contaminació" i "Avaluació Ambiental de Plans, Programes i Projectes" (totes dues de tercer curs).

Objectius

Els objectius de l'assignatura Eines de gestió ambiental en empreses i institucions són:

1. Donar a conèixer les relacions entre empresa i medi ambient i l'evolució d'aquestes.
2. Explicar les eines que permeten establir i millorar aquestes relacions.
3. Donar pautes per determinar l'eina o conjunt d'eines que puguin ser aplicades en un cas determinat. Aplicar aquestes eines a diferents activitats productives i/o de serveis.

Competències

Ciències Ambientals

- Analitzar i utilitzar la informació de manera crítica.
- Aprendre i aplicar els coneixements adquirits a la pràctica i a la resolució de problemes.
- Demostrar iniciativa i adaptar-se a problemes i situacions nous.
- Demostrar un coneixement adequat i utilitzar les eines i els conceptes de les disciplines científiques més rellevants en medi ambient.
- Desenvolupar estratègies d'anàlisi i de síntesi referents a les implicacions ambientals dels processos industrials i de la gestió urbanística.
- Obtenir informació i textos escrits en llengües estrangeres.
- Transmetre adequadament la informació, de forma verbal, escrita i gràfica, i utilitzant les noves tecnologies de comunicació i informació.
- Treballar amb autonomia.
- Treballar en equip desenvolupant els valors personals quant al tracte social i al treball en grup.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i utilitzar la informació de manera crítica.
2. Aplicar la normativa, la legislació i les regulacions pertinents a cada situació.
3. Aprendre i aplicar els coneixements adquirits a la pràctica i a la resolució de problemes.

4. Assessorar i tramitar etiquetes ecològiques.
5. Demostrar iniciativa i adaptar-se a problemes i situacions nous.
6. Obtenir informació i textos escrits en llengües estrangeres.
7. Prendre decisions considerant globalment aspectes tècnics, econòmics, socials i ambientals.
8. Realitzar auditories d'emissions.
9. Reconèixer el rol de l'enginyeria ambiental en la prevenció i la solució de problemes mediambientals i energètics, d'acord amb els principis del desenvolupament sostenible.
10. Transmetre adequadament la informació, de forma verbal, escrita i gràfica, i utilitzant les noves tecnologies de comunicació i informació.
11. Treballar amb autonomia.
12. Treballar en equip desenvolupant els valors personals quant al tracte social i al treball en grup.

Continguts

1. Empresa i Medi Ambient

Relació empresa i medi ambient: evolució històrica. La gestió ambiental. L'estratègia ambiental a l'empresa. Les eines de gestió ambiental: prevenció, correcció, conservació i millora.

2. Ecologia Industrial i "Green Engineering"

Què són i quina ha estat la seva evolució. Experiències d'ecologia industrial. Eines i estratègies. Casos pràctics.

3. Sistemes de gestió ambiental i Auditories ambientals

Avaluació ambiental inicial. Política mediambiental. Millors tècniques disponibles. ISO i EMAS. Planificació del SGMA. Implantació del SGMA. Comprovació i acció correctora. Revisió de la direcció. Declaració mediambiental. Certificació i/o verificació. Auditories ambientals. Estudi econòmic. Casos pràctics.

4. Anàlisi de Cicle de Vida. Ecoeficiència. Ecoetiquetes

Conceptes bàsics. Antecedents. Fases d'un estudi d'ACV. Avaluació de les millores a incorporar en un producte. Possibilitats i limitacions de l'ACV. Exemples d'aplicació. Ecoeficiència. Ecoetiquetes. Marc legal.

5. Altres eines metodològiques

Disseny pel medi ambient (DFE). Anàlisi de Fluxos de Matèria (AFM-MFA). Anàlisis de Fluxos de Substàncies (AFS-SFA).

Metodologia

El desenvolupament del curs es basa en les següents activitats:

Classes teòriques: L'alumne adquireix els coneixements propis de l'assignatura assistint a les classes magistrals i complen casos per reforçar els coneixements dins les classes de teoria.

Pràctiques d'aula: S'apliquen els coneixements adquirits a les classes teòriques a través de casos pràctics. En les pràctiques comprensió dels conceptes introduïts a les classes teòriques. Els alumnes treballaran individualment o en grup en funció d

Activitats cooperatives i col·laboratives fora de l'aula: preparació i elaboració de material en grups.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			

Classes teòriques	30	1,2	1, 2, 4, 5, 7, 8, 9
Pràctiques d'aula	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12
Tipus: Autònomes			
Activitats cooperatives i col·laboratives fora de l'aula	20	0,8	1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12
Estudi	80	3,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11

Avaluació

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades mitjançant:

a) Dues proves parcials que contribuïran en un 40% de la nota cadascuna. Les proves es realitzaran dins el calendari establert per la titulació amb aquest objectiu.

b) Activitats cooperatives i col·laboratives realitzades dins i fora de l'aula (en grup). Tindran un pes del 20% en la nota final.

Per aprovar l'assignatura és indispensable:

a) Un mínim de 4 punts (sobre 10) en cadascuna de les dues proves parcials.

b) Un mínim de 4 punts (sobre 10) en les activitats cooperatives i/o col·laboratives.

c) Un mínim de 5 punts (sobre 10) en la mitjana de proves parcials i de les activitats cooperatives i col·laboratives, segons la ponderació establerta anteriorment.

Es farà un examen de repesca. L'estudiant anirà a l'examen de repesca, si:

a) La nota queda per sota de 4 en una o en totes dues proves parcials.

b) La nota mitjana (proves parcials i activitats) queda per sota de 5.

Les activitats cooperatives i col·laboratives no es poden recuperar, per tant l'estudiant quedarà suspès si la nota d'aquests activitats queda per sota del mínim de 4.

L'estudiant que no es presenti a la primera prova parcial es considerarà No Presentat i aquesta serà la qualificació que obtindrà de l'assignatura. Si un estudiant es

presenta a la primera prova parcial i no a la segona obtindrà la qualificació de Suspens.

.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats cooperatives i col·laboratives fora de l'aula	20	2	0,08	1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12
Primera prova parcial	40	3	0,12	1, 2, 3, 5, 7, 8, 11
Segona prova parcial	40	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11

Bibliografia

Ludevid M., LA GESTIÓN AMBIENTAL DE LA EMPRESA. Ed. Ariel Economía, Barcelona, 2000.

Cervantes G., ECOLOGIA INDUSTRIAL. Fundació Carles Pi i Sunyer, Barcelona, 2007.

Guia pràctica per a la implantació i d'un sistema de gestió mediambiental. Departament de Medi Ambient, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 2000.

Seoánez M, Angulo I., MANUAL DE GESTIÓN MEDIOAMBIENTAL DE LA EMPRESA. Ed. Mundi-Prensa, Madrid, 1999.

Iniciació a l'Avaluació del Cicle de Vida. Departament de Medi Ambient, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1996.

Ayres R. U., Ayres L. W. A Handbook Of Industrial Ecology. Edward Elgar Publishing Limited, Cheltenham (UK), 2002.

Kalundborg Symbiosis, <http://www.symbiosis.dk/en>.

TECNOLOGIA I SOSTENIBILITAT. Càtedra UNESCO de Sostenibilitat, Universitat Politècnica de Catalunya, <http://tecnologiaisostenibilitat.cus.upc.edu>.

ECOLABEL, European Commission, Environment, <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/>.

Medi Ambient i Sostenibilitat, Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya, <http://www20.gencat.cat/portal/site/mediambient/menuitem.685af0bd03466a424e9cac3bb0c0e1a0/?vgnextoid=4>

.